

УДК 343.85:343.7(477)

Сергій Юрійович Лукашевич,
кандидат юридичних наук, доцент
(Національний юридичний університет імені
Ярослава Мудрого, Харків)

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАЛУЧЕННЯ ГРОМАДСЬКОСТІ ДО ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИНАМ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ

Стаття присвячена дослідженню стану та перспектив розвитку законодавчого забезпечення залучення представників громадськості до запобігання злочинам проти власності. Встановлені та проаналізовані основні нормативно-правові акти відповідного спрямування на міжнародному, національному й місцевому рівнях. Запропоновано окремі шляхи удосконалення правової регламентації участі громадських об'єднань в програмуванні, контролі, безпосередній реалізації заходів запобігання злочинам проти власності.

Ключові слова: злочини проти власності, запобігання, громадськість, громадські об'єднання, політичні партії, законодавство.

Постановка проблеми. Утвердження ліберального суспільного устрою нерозривно пов'язане із формуванням ефективної системи державних гарантій функціонування таких базових його компонентів, як особиста свобода, політичний плюралізм, індивідуальність й толерантність, недоторканність приватної власності. І хоча захищеність влас-

ності поставлена в наведеному переліку на останнє місце, цей фактор соціальних трансформацій не є таким за значенням. Як слушно з цього приводу зауважує А. С. Гальчинський, незалежно від історичної специфіки своїх форм, лібералізм у своїй економічній політиці завжди і скрізь концентрується на головному – всіякому сприянні утвердженню, розвитку та захисту приватної власності [1, с. 62]. Свого часу Дж. Локк наголошував: «Головною метою об'єднання людей у державу і передання себе під владу уряду є збереження власності» [2, с. 277]. Відтак позиція лібералізму щодо визначальної ролі в політиці держави захисту власності прямо і безпосередньо кореспондується з визнанням природного права свободи, вільного саморозвитку та самозабезпечення особистості [1, с. 64]. Захист власності, таким чином, у транзитивних суспільствах набуває особливого значення та пов'язується серед іншого і з виконанням завдань політичного характеру.

В означеному контексті проблема запобігання злочинам проти власності в Україні постає особливо гостро, адже системні засади реформування не лише державного управління, а й суспільного устрою в цілому підпадають під чималий деструктивний вплив інтенсивного відтворення означених кримінальних практик. Тому варто, на нашу думку, вести мову про необхідність вироблення принципово нових підходів до широкоформатної обструкції процесів криміналізації соціальних взаємодій крізь призму відносин власності. При цьому з огляду на глибинність та історичну зумовленість тих суспільних протиріч, які значною мірою детермінують існування загальнокримінальної корисливої злочинності, вбачається, що перспективними мають стати практико-орієнтовані наукові розробки технологій залучення громадськості до запобігання злочинам проти власності та їх законодавчого забезпечення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Кримінологічні аспекти запобігання злочинам проти власності із використанням потенціалу громадського впливу в тій чи іншій мірі розкривалися у працях таких вчених, як В. С. Батиргареєва, В. В. Голіна, М. І. Даньшин, О. М. Джужа, Б. М. Головін, А. П. Закалюк, М. Г. Колодяжний, О. М. Литвинов, О. Ю. Шостко, С. С. Шрамко та ін. Віддаючи належне означеній плеяді науковців, варто все ж таки зауважити, що такій проблемі, як законодавче забезпечення залучення громадськості до запобігання злочинам проти власності, на жаль, приділено недостатньо уваги, чим і зумовлюється актуальність теми цієї статті.

Мета статті полягає у визначенні стану та перспектив розвитку законодавчого забезпечення залучення громадськості до запобігання злочинам проти власності.

Виклад основного матеріалу. На сьогоднішній день стає очевидним, що зміцнення правопорядку у країні потребує не лише цілеспрямованих та високоорганізованих дій з боку владних структур і сил правопорядку, а й консолідації зусиль громадськості у цій діяльності. Охорона громадського порядку і забезпечення безпеки суспільства, дотримання законності та зміцнення правопорядку у будь-якій державі, зокрема й в Україні, неможливі без участі у цій діяльності громадян [3, с. 146]. У той же час повноцінній інфільтрації громадськості до системи антикримінальних практик заважає інертність законодавства, певна його невідповідність динамізму суспільних викликів у сфері протидії злочинності. Усунення відповідних вад можливе лише за наявності виваженої наукової платформи, у структурі якої чільне місце належить питанням структурно-функціонального аналізу правових засобів реагування на криміногенні загрози шляхом залучення громадського ресурсу. Іншими словами, системним змінам законодавчого забезпечення залучення громадськості до запобігання злочинам проти власності з об'єктивною необхідністю має передувати діагностика (описання), пояснення наявної нормативно-правової структури та функціональних зв'язків їх компонентів як між собою, так і з кримінально-превентивною практикою відповідного спрямування.

Для виконання цього завдання вважаємо за доцільне диференціювати рівні аналізу законодавчого забезпечення означеної вище діяльності залежно від масштабу правової регулятивної дії на міжнародний, національний та місцевий.

Міжнародний рівень репрезентований відповідними положеннями міжнародних нормативно-правових актів, що мають здебільшого значення принципів, виконують орієнтуючу функцію у системі координат «публічна адміністрація – громадськість». До таких документів передусім варто віднести Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966 р., в ст. 22 якого проголошене право на свободу асоціацій. Користування цим правом не підлягає ніяким обмеженням, крім тих, які передбачаються законом і які є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах державної чи громадської безпеки, громадського порядку, охорони здоров'я і моральності населення або захисту прав та свобод інших осіб. Це, водночас, не перешкоджає запровадженню законних обмежень користування цим правом для осіб, що входять до складу збройних сил і поліції [4]. Право на свободу асоціацій – фундаментальне право, що дає можливість створення та діяльності об'єднань громадян задля задоволення власних групових та/або індивідуальних інтересів, у тому числі й у сфері формування параметрів й змісту криміногенно безпечного соціального простору.

У Декларації 5-го Конгресу з попередження злочинності 1970 р. містяться основи широкого, соціального підходу, який передбачає залучення громадськості до кримінальної превенції в цілому й злочинам проти власності зокрема. Важливо наголосити на тому, що серед іншого в Декларації вказується на необхідність вжиття ефективних заходів із координації та інтенсифікації діяльності із запобігання злочинам *в загальному контексті економічного та соціального розвитку*, що визначається самостійно окремою державою. Профілактика злочинності повинна стати частиною *програми соціально-економічного розвитку кожної країни*. Такий ракурс запобіжної діяльності неодмінно спирається на сили громадськості як на базовий кримінально-превентивний ресурс. З огляду на це, вважаємо, наведені положення Декларації також можуть розглядатися як принципи, на яких формується політика держави у сфері протидії злочинності, у тому числі й у контексті проблематики нашого дослідження. Мова йде про використання цього принципу як складової побудови стратегії партнерства держави та громадськості з пріоритетом останньої у сенсі визначення потреб, запитів, напрямів та можливостей у запобіганні злочинам проти власності, а рівно як і іншим категоріям кримінальної активності.

Окремо на важливості участі сегментів громадського суспільства у справах протидії злочинності наголошено у п. 9 Бангкокської декларації 11-го Конгресу ООН з питань запобігання злочинності та кримінального правосуддя 2005 р. У ньому, зокрема, зазначено, що Конгрес визнає ту роль, яку окремі особи і групи за межами державного сектору, наприклад, неурядові організації та громадські об'єднання, відіграють у справі попередження злочинності й тероризму і боротьбі з ними, усіляко сприяючи та допомагаючи владі. Слід заохочувати вжиття заходів щодо зміцнення цієї ролі в межах законності [5]. Тож громадськість визнається істотним чинником кримінальної превенції в цілому, а її можливості в обов'язковому порядку мають використовуватися урядами держав.

Наведене принципове положення деталізується у Резолюції № 2002/13 Економічної і соціальної ради ООН «Заходи сприяння ефективному запобіганню злочинності» від 24.07.2002 р. Цей документ є значущим для міжнародної теорії і практики протидії злочинності тому, що він виступає основою для сучасної правозастосовної практики органів кримінальної юстиції багатьох країн світу. Названа Резолюція містить додаток «Керівні принципи для запобігання злочинності», у якому роз'яснюються важливі положення реалізації стратегії участі громадськості у запобіганні злочинності. Указаний документ підкреслює, що, незважаючи на вирішальну роль урядів країн у протидії злочинності,

активна участь громад та інших сегментів громадянського суспільства є важливим елементом результативного запобігання злочинності. Вона може полягати у: визначенні пріоритетів запобіжної роботи; реалізації заходів профілактичної спрямованості; оцінці ефективності правоохоронної діяльності; контролі за витрачанням державних та інших асигнувань тощо [6, с. 112].

Як слушно зауважує В. В. Голіна, вказані «Керівні принципи для запобігання злочинності» ООН для України є особливо актуальними і потребують окремого вивчення на предмет виваженого і послідовного запровадження стратегії участі громадськості у протидії злочинності, включаючи її контроль за освоєнням мільярдних бюджетних коштів, що виділяються як на виконання державних і регіональних комплексних програм профілактики злочинності, так і на утримання органів кримінальної юстиції [7, с. 94]. Погоджуючись у цілому із вченим, наголосимо, що втілення в життя зазначених принципів вимагає й належної активності передусім із боку приватного сектору, який традиційно в нашому суспільстві відзначається пасивністю у справах публічного значення. А між іншим у контексті реалізації віктимологічного напрямку запобігання злочинам проти власності саме на нього покладається найбільше функціональне навантаження.

Ця ж думка є провідною і у згаданих вище Керівних принципах, п. 26 «Ситуативний підхід» яких чітко визначає, що уряди та громадянське суспільство, у тому числі у відповідних випадках корпоративний сектор, повинні сприяти розвитку програм у сфері ситуативного запобігання злочинам шляхом: а) використання належних методів контролю, які поважають право на недоторканність приватного життя; б) сприяння розробці споживчих товарів, які більшою мірою захищені від злочинів; в) вжиття заходів захисту «об'єктів» без шкоди для якості споруд або обмеження вільного доступу в громадські місця; г) здійснення стратегій запобігання повторної віктимізації [8]. У цьому аспекті важливим також видається й принцип, зафіксований у п. 21, який передбачає обов'язок урядів надавати місцевим громадам інформацію, необхідну для вирішення проблем злочинності [8]. Вважаємо, кримінологічне інформування населення є перспективним напрямком удосконалення правового регулювання залучення громадськості до запобігання злочинам проти власності, що має бути реалізовано через закріплення в системі як загальнодержавних, так і галузевих та місцевих нормативно-правових актів.

Національний рівень законодавчого забезпечення залучення громадськості до запобігання злочинам проти власності представлений комплексом нормативно-правових актів, серед яких, безумовно, визна-

чальною є Конституція України. Так, ст. 36 Основного закону гарантує право громадян на свободу об'єднання в політичні партії та громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод, задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, за винятком обмежень, встановлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей [9]. У цьому праві відображено засадничі принципи недержавної кооперації, цілі якої можуть бути найрізноманітнішими. А з огляду на ступінь кримінальної загрози нормальному розвитку відносин власності необхідно визнати актуальність цієї правової форми громадського реагування на злочинні прояви.

Право на свободу об'єднання в контексті залучення громадськості до запобігання злочинам проти власності знаходить свій розвиток у законах України «Про громадські об'єднання» від 22.03.2012 р., «Про політичні партії» від 05.04.2001 р., «Про участь громадян в охороні громадського порядку та державного кордону» 22.06.2000 р. Зокрема, Законом України «Про громадські об'єднання» поняття «громадське об'єднання» визначається як «добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема, економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів». Відповідно до положень названого Закону передбачається дві організаційно-правові форми громадських об'єднань: громадська організація та громадська спілка [10]. Отже, цільова основа громадських об'єднань серед іншого передбачає також і захист прав і свобод громадян; причому не лише членів такого об'єднання (як це було встановлено попереднім Законом України «Про об'єднання громадян»), а й інших осіб, чим, безумовно, гарантується більш широке правове забезпечення превентивної сфери діяльності цих об'єднань, у тому числі і щодо запобігання злочинам проти власності.

Варто зауважити, що чималу роль у виконанні запобіжної функції відіграють громадські об'єднання науково-дослідного спрямування. До них в першу чергу слід віднести Кримінологічну асоціацію України, що діє на базі Харківського національного університету внутрішніх справ, а також Асоціацію кримінального права України. Їх членами є вчені-правники, практичні працівники правоохоронних, неурядових правозахисних організацій. Робота представників названих організацій фокусується на вирішенні найбільш гострих проблемах наукового забезпечення протидії злочинності в цілому і запобігання злочинам проти власності зокрема через залучення громадськості. Отже, діяльність зазначених асоціацій слід визнати однією з форм соціальної самоорганізації щодо концентрації наукового потенціалу в напрямі фахової

аккумуляції, артикуляції кримінологічно значущих аспектів суспільного життя, вироблення рекомендацій і пропозицій щодо оптимізації відносин, дотичних до них.

Певним чином доповнює правове оформлення можливостей захисту інтересів у сфері запобігання силами громадськості злочинам проти власності і Закон України «Про політичні партії». Відповідно до ст. 2 цього Закону політичною партією є зареєстроване згідно із законом добровільне об'єднання громадян – прихильників певної загальнонаціональної програми суспільного розвитку, що має своєю метою сприяння формуванню і вираженню політичної волі громадян, бере участь у виборах та інших політичних заходах [11]. Політичні партії як специфічні форми об'єднання громадян цілком, а особливо в сучасних умовах криміналізації суспільства, можуть і повинні створюватися у векторі виконання завдань кримінальної превенції задля зниження ступеня кримінальної зараженості як загальнонаціональної проблеми. У цьому аспекті слід, на нашу думку, погодитися з Ю. В. Орловим у тому, що така інтеграція політичної та кримінологічної практики має здійснюватися, ґрунтуючись на виваженій стратегії. Світоглядною основою останньої має стати ідеологія антикриміналізму в поєднанні з ліберально-гуманітарною філософією на базі утвердження національних інтересів у сфері забезпечення прогресивного розвитку людського потенціалу, територіальної цілісності й незалежності держави. Це, у свою чергу, передбачає імплементацію ідеології антикриміналізму у структуру політичних ідеологій. Причому антикриміналізм, вочевидь, у силу своєї специфіки не може претендувати на роль повноцінної політичної ідеології. Це – ідеологія-рух, яка, втім, здатна втілитися в інституційній основі майже всієї політичної системи [12, с. 57]. Переконані, ідея організації та управління взаємоспрямованим рухом, конвергенцією політичних і кримінально-превентивних інституцій, у тому числі й у контексті запобігання злочинам проти власності, є перспективною та має віднайти свій самостійний розвиток на рівні монографій.

Більш конкретизоване практичне кримінально-превентивне спрямування мають положення Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку та державного кордону». У ст. 1 цього нормативно-правового акта передбачено, що громадяни України відповідно до Конституції України мають право створювати у встановленому цим Законом порядку громадські об'єднання для участі в охороні громадського порядку і сприяння органам місцевого самоврядування, правоохоронним органам і навіть посадовим особам у запобіганні та припиненні адміністративних правопорушень та злочинів, захисті життя і здоров'я громадян, інтересів суспільства від протиправних по-

сягань. Такі об'єднання можуть бути створені на засадах самодіяльності як зведені загони, спеціалізовані загони (групи) сприяння міліції та Державній прикордонній службі України, асоціації громадських формувань тощо [13].

Вочевидь, аналізований Закон передбачив широкі можливості для самоврядного, ініціативного, неурядового впливу на криміногенну ситуацію в певних локалізованих межах. Це дозволяє використовувати відповідні нормативно-правові положення і для організації залучення громадян до запобігання злочинам проти власності, які вчиняються, передусім, у громадських місцях: на транспорті (у тому числі об'єктах метрополітену, залізниці, громадському транспорті), ринках, у місцях відпочинку громадян (парковій зоні, об'єктах рекреації).

Національний рівень законодавчого забезпечення залучення громадськості до запобігання злочинам проти власності доповнюється й окремими положеннями: а) Кримінального кодексу України (зокрема, тими, що регламентують підстави і порядок звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею на поруки трудовому колективу та ін.); б) Кримінально-виконавчого кодексу України – щодо діяльності спостережних комісії тощо; в) Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» – щодо залучення на добровільній основі конфідентів до співпраці, в тому числі й в аспекті запобігання злочинам проти власності та ін.

На окрему увагу заслуговують положення нещодавно прийнятого Закону України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 р. У ч. 1 ст. 11 цього нормативно-правового акта закріплено, що діяльність поліції провадиться в тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства і спрямована на задоволення їх потреб [14]. Наведене слід, на нашу думку, тлумачити не тільки і не стільки як обов'язок поліції спиратися у своїй роботі на допомогу громадськості, скільки як обов'язок громадян надавати таку опору поліції у спільній телеологічній площині, яка сягає також і проблем запобігання злочинам проти власності. Подальша конкретизація змісту та обсягу цих обов'язків і відповідних прав приватного сектору системи протидії злочинності має спиратися на ситуативні критерії оцінки та конституційні принципи свободи особистості та свободи асоціацій.

Місцевий рівень нормативного забезпечення участі громадськості у справі запобігання злочинності в цілому і злочинам проти власності зокрема є логічним втіленням і продовженням дії документів, прийнятих на вищих рівнях. Він безпосередньо пов'язаний із тими рекомендаціями, що ініціюються з боку місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування [6, с. 118]. Як правило, на місцевому

рівні відбувається деталізація вимог вищого та центрального рівнів санкціонування, що втілюється у програмних документах: комплексних планах, програмах профілактики правопорушень, запобігання злочинам в окремих адміністративно-територіальних одиницях, на галузевих об'єктах. Кожен із таких документів обов'язково передбачає тісну співпрацю з громадськістю, спираючись на його кримінально-превентивний потенціал.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Система законодавчого забезпечення залучення громадськості до запобігання злочинам проти власності є вельми розгалуженою, багаторівневою. Аналіз окремих його ключових елементів дозволяє зробити висновок про наявність збалансованих можливостей для ініціативної участі представників громадськості у кримінально-превентивній діяльності означеного спрямування. Утім, досить проблемними залишаються питання щодо правової регламентації такого ініціативного напряму діяльності органів державної влади, як залучення громадськості до запобігання злочинам. Це дає нам можливості висловити певні пропозиції щодо удосконалення такого законодавчого забезпечення у наступних аспектах: 1) оптимізація правових механізмів забезпечення участі громадських об'єднань у програмуванні, контролі, безпосередній реалізації (у т. ч. віктимологічній) заходів запобігання злочинам проти власності; 2) децентралізація повноважень у сфері управління діяльністю щодо запобігання злочинам в цілому й проти власності зокрема, у тому числі на місцях, підпорядкування органів поліції місцевим громадам у частині контролю та підзвітності; 3) унормування діяльності компетентних органів державної влади щодо кримінологічного інформування населення; 4) наукова ревізія організаційно-правових та управлінських аспектів залучення громадян до співпраці з правоохоронними органами на конфіденційній основі та ін.

Список використаних джерел

1. Гальчинський А. С. Лібералізм : уроки для України / А. С. Гальчинський. – Київ : Либідь, 2011. – 288 с.
2. Локк Дж. Сочинення : в 3-х т. – Т. 3 / Дж. Локк ; пер. А. Н. Савина. – Москва : Мысль, 1988. – 668 с.
3. Джужа О. М. Профілактика злочинів / О. М. Джужа, В. В. Василевич, О. Ф. Гіда. – Київ : Атіка, 2011. – 720 с.
4. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права : Пакт ООН від 16.12.1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_0

5. Взаимодействие и ответные меры: стратегические союзы в области предупреждения преступности и уголовного правосудия : Декларация 11-го Конгресса ООН по предупреждению преступности и уголовному правосудию (Бангкок, Таиланд, 18–25 апреля 2005 года) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/bangkok_declaration.shtml
6. Колодяжний М. Г. Міжнародний вимір нормативно-правового забезпечення участі громадськості у запобіганні злочинності / М. Г. Колодяжний // Питання боротьби зі злочинністю : зб. наук. пр. – Харків : Право, 2014. – Вип. 27. – С. 110–120.
7. Голіна В. В. Державне програмування і регіональне планування заходів запобігання злочинності в Україні : монографія / В. В. Голіна, С. Ю. Лукашевич, М. Г. Колодяжний ; за заг. ред. В. В. Голіни. – Харків : Право, 2012. – 304 с.
8. Руководящие принципы для сотрудничества и технической помощи в области борьбы с преступностью в городах : Резолюция Экономического и социального совета ООН от 24.07.2002 р. № 2002/13 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.unodc.org/pdf/compendium/compendium_2006_ru_part_03_01.pdf
9. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
10. Про громадські об'єднання : Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
11. Про політичні партії : Закон України від 05.04.2001 р. № 2365-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2365-14>
12. Орлов Ю. В. Стратегії інтеграції політичної та кримінологічної практики / Ю. В. Орлов // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». – 2014. – Вип. 5. – Т. 3. – С. 53–58.
13. Про участь громадян в охороні громадського порядку та державного кордону : Закон України від 22.06.2000 р. № 1835-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1835-14>
14. Про Національну поліцію : Закону України від 02.07.2015 р. № 580-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/article/257729>

Стаття надійшла до редакції 12.10.2015.

Сергей Юрьевич Лукашевич,

кандидат юридических наук, доцент

(Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого, Харьков, Украина)

ЗАКОНОДАТЕЛЬНОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ПРИВЛЕЧЕНИЯ ОБЩЕСТВЕННОСТИ К ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ ПРЕСТУПЛЕНИЙ ПРОТИВ СОБСТВЕННОСТИ

Статья посвящена исследованию состояния и перспектив развития законодательного обеспечения привлечения представителей общественности к предупреждению преступлений против собственности. Установлены и проанализированы основные нормативно-правовые акты соответствующего направления на международном, национальном и местном уровнях. Предложены отдельные пути совершенствования правовой регламентации участия общественных объединений в программировании, контроле, непосредственной реализации мер предупреждения преступлений против собственности.

Ключевые слова: преступления против собственности, предупреждение, общественность, общественные объединения, политические партии, законодательство.

Serhii Yu. Lukashevych,

candidate of law sciences, assistant professor

(Yaroslav Mudryi National Law Academy, Kharkiv, Ukraine)

LEGISLATIVE SUPPORT FOR PUBLIC INVOLVEMENT INTO THE CRIMES AGAINST PROPERTY PREVENTION

The promotion of liberal social system is closely linked with the formation of an effective system of state guarantees of the following its basic components functioning, as personal freedom, political pluralism, individuality and tolerance, inviolability of private property. Although the protection of property is placed in the list on the last place, this factor of social transformations is not so meaningfully.

The problem of prevention of crimes against property in Ukraine is especially serious, because systemic principles of reforming not only of administration of government, but also the social system in general are under the considerable destructive impact of intensive reconstitution of the definite criminal practices. Therefore it is necessary, in our opinion, to talk about the need to elaborate fundamentally new approaches to large-format obstruction of the processes of social interaction criminalization through the prism of property relations. Herewith, considering the depth and historical conditionality of those social contradictions, which largely determine the existence of ordinary and criminal selfish crime, we believe that the perspective should be practice-oriented scien-

tific developments of the technologies to involve the public in the prevention of crimes against property and their legislative support.

The objective of the article is to determine the status and prospects of legislative support for public involvement in the prevention of crimes against property.

The system of legislative support of involving the public in the prevention of crimes against property is very extensive and multilevel. Analysis of some of its key elements makes it possible to conclude about the presence of balanced opportunities for proactive participation of the public representatives in the criminal and preventive activities of the definite direction. However, issues concerning legal regulation of such a proactive direction of the public authorities; activities as public involvement in preventing crimes are still quite problematic. This gives us the opportunity to express some of the propositions to improve such a legislative support in the following areas: 1) optimization of legal mechanisms that ensure the participation of NGOs in planning, control, direct realization (including victimological) of the measures to prevent crimes against property; 2) decentralization of powers in the sphere of activities management to prevent crimes in general and in particular against the property, including those cases, when police is subordinated to local communities in terms of control and accountability; 3) normalization of the competent public authorities' activities concerning criminological information of population; 4) scientific audit of organizational and legal, administrative aspects of the involvement of citizens into cooperation with law enforcement agencies on a confidential basis, etc.

Key words: *crimes against property, prevention, public associations, political parties, legislation.*